

stipulează că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea polițistului, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, precum și cerințele prevederilor art. 14 lit. a) care prevede că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, condiții care au fost ignorate de către conducătorul vehiculului și, ca rezultat, a fost stopat de către ofițerii SP al SSP al IP Ialoveni, Rotari Cristian și Moisei Petru, aflați în exercițiul funcției cu privire la asigurarea ordinii publice și securității traficului rutier, după care în timpul verificării actelor a apărut suspiciunea la consumul de alcool.

Ulterior, Budaian Radu, fiind transportat la IP Ialoveni, unde a fost supus examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, ultimul a acceptat proba Drager-Test 6779, prin care s-a stabilit concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 1,20 mg/l care, potrivit art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se consideră stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu și încadrarea juridică a acestora, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și i-a încadrate acțiunile în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an, că beneficiază de reducerea pedepsei în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina, ca circumstanță atenuantă a fost stabilită căința sinceră, cea agravantă fiind - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, că are antecedente penale stinse, concluzionând că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța a conchis că, cheltuielile efectuate de organul de urmărire penală la etapa urmăririi penale în vederea descoperirii infracțiunii comise, se încadrează în realizarea obligației pozitive a statului referitor la suportarea cheltuielilor de către stat în cadrul realizării urmăririi penale în descoperirea și combaterea infracțiunilor.

3. Procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Valeriu Dermenji, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat la 8 luni închisoare, cu executare, cu încasarea cheltuielilor judiciare.

Apelantul a invocat că inculpatul nu este la prima abatere, prin sentința Judecătorei Ialoveni din 03.02.2015 fiind condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, iar în perioada anilor

2009 - 2021 a fost supus răspunderii contravenționale conform art. 354, art. 229 alin. (2) și alin. (3), art. 234 Cod contravențional.

Scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, fiind necesară aplicarea pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, în limitele stabilite de sancțiunea articolului incriminat.

Or, prin aplicarea unei asemenea pedepse de către instanța de fond nu a fost restabilită echitatea socială, iar condamnatul nu va fi corectat și reeducat. Totodată, prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de muncă neremunerată nu va fi preîntâmpinată săvârșirea unor infracțiuni similare atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Pe lângă aceasta, conform prevederilor art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, astfel că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, apelul a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor judiciare, fiind pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Budaian Radu, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă de 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 25,70 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a constatat că inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare. Dar, fiindu-i aplicată pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității, nu și-a făcut concluziile necesare și, din nou, a comis o infracțiune, împrejurări în care aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată nu-și va dovedi utilitatea și nu va contribui la reeducarea condamnatului și la împiedicarea acestuia de a comite noi infracțiuni, or, în privința acestuia a fost deja aplicate pedepse mai blânde, scopul aplicării căroră, însă, nu s-a realizat.

Deci, pedeapsa aplicată de instanța de fond sub formă de 160 ore muncă neremunerată este insuficientă pentru corectarea inculpatului.

Totodată, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane - faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă blândă, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni.

Pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp, trebuie să fie și juste, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului.

În același timp, trebuie să fie respectate prevederile art. 61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa care se aplică urmează își atinge scopul de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Însă, practica aplicării măsurilor de pedeapsă, demonstrează că instanțele de judecată nu asigură exercitarea scopului pedepsei, având în vedere amploarea pe care a luat-o această categorie de infracțiuni. Or, condamnăm persoanele pentru infracțiunile de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, instanțele trebuie să asigure aplicarea pedepsei prevăzute expres de sancțiune.

Instanța de fond nu s-a condus de dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal, conform căreia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a prezentului cod. Astfel, instanța de fond nu a judecat fondul cauzei în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Totodată, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane fără executarea reală a pedepsei. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. Deci, scopul legii penale va fi atins prin stabilirea unei pedepse cu închisoarea, cu suspendarea executării pedepsei.

Astfel, în raport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu izolarea lui de societate, fiind echitabilă și corectă aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni.

Or, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, totodată, este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalității acestuia.

În același timp, soluția instanței de fond de respingere a cererii de încasare a cheltuielilor judiciare este eronată, or, conform art. 227 alin. (1) și (2) pct. 5) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Prin urmare, suma de 25,70 lei, suportată pentru folosirea aparatului „Drager Alcotest 6810”, în vederea stabilirii stării de ebrietate a inculpatului, constituie cheltuieli judiciare care urmează a fi încasate din contul acestuia în beneficiul statului.

5. Avocatul Serghei Postica declară recurs ordinar în numele inculpatului, în care solicită casarea parțială a deciziei menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu menținerea, în rest, a deciziei.

Recurentul invocă că instanța de apel, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Or, inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea faptelor incriminate și a solicitat examinarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, duce un mod de trai civilizat și o are la întreținere pe mama sa, care este bolnavă, antecedentele penale sunt stinse, s-a căit sincer de cele comise, a cooperat activ cu organul de urmărire penală, ce denotă că a conștientizat gravitatea faptelor și pericolul social al acțiunilor sale.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu

închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina și s-a căit, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a comis o infracțiune ușoară, dar anterior a mai fost condamnat, antecedentele penale fiind stinse, inclusiv cu aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, pedeapsa aplicată anterior dovedindu-se a fi ineficientă, iar potrivit rechizitoriului „*Circumstanțe ce agravează vina... săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză*”, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurent, o pedeapsă mai blândă decât cea aplicată de instanța de apel, ar reprezenta o soluție inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, caracterul excepțional al pedepsei cu închisoare fiind clar argumentat de către instanța de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Serghei Postica, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2022, în privința inculpatului Budaian Radu XXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 28 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico